

IZ RAZNIH DRŽAV

Iz Ženeve. Svet Društva narodov v Ženevi se peča z vprašanjem Posaarja. Po mirovni pogodbi med Nemci in Francozi bi naj odločil usodo tega ozemlja leta 1935 izvedeni plebiscit: ali pripade nazaj Nemcem ali Francozom. Nemci hočejo Posaarje kar brez ljudskega glasovanja, Francozi so za plebiscit in Društvo narodov naj določi datum in zagotovi tajno in svobodno glasovanje. Zadnje dni se je zglasil v Ženevi vodja skupine posaarskih socializmov Maks Braun. Predložil je Svetu Društva narodov prošnjo, naj bi se odgodilo ljudsko glasovanje v Posaarju za 5 ali celo 10 let in bi naj še nadalje vodila tamkaj vladne posle komisija Društva narodov pod predsedstvom Angleža Knoxa. Braun je tudi naglasil dejstvo, da bo izpostavljeno Posaarje za slučaj plebiscita, ki bi naj bil po mirovni pogodbi, nezaslišanemu nasilju nemških hitlerjancev. Društvo narodov je prejelo še od ene posaarske delavske skupine prošnjo, ki označuje stališče strogo levičarskih krogov. V ulogi je posebno poudarjeno, kako izvajajo nacionalisti v Posaarju nasilje in so že sedaj stalno v zvezi s Hitlerjevo vlado. Navedeni so vzgledi, kako so bili Posaarčani v Nemčiji aretirani radi ovadb in obdolžitev posaarskih hitlerjancev. Vodja posaarskih socialnih demokratov, glavni urednik lista »Deutsche Freiheit« (Nemška prostost), ki se mu-

di v Ženevi, je izjavil, da bi bilo v sedanjih okoliščinah svobodno in čisto ljudsko glasovanje v Posaarju nemogoče. Če bi se hotelo zagotoviti tajno in svobodno glasovanje, bi moralo Posaarje zasesti vojaštvo.

Romunska vlada proti fašizmom. Kakor znano, je bil prejšnji romunski ministrski predsednik Duca ustreljen od člana fašistične romunske organizacije takozvane »Železne garde«. Sedajna Tatarescova vlada je naperila vse moči proti vsem silam, ki se skrivajo v Romuniji za fašizmom. Po celi državi je bilo v zadnjem času aretiranih nad 10.000 članov Železne garde. V Bukarešti je v stari vojaški trdnjavi Ilava po ječah 12 m globoko pod zemljo 4300 oseb. Med zaprtimi se nahajajo generali, advokati, vseučilišni profesorji, popi in zelo mnogo dijakov.

Mandžurija še ni pomirjena. Mandžurski uporniki so začeli srdite boje proti mandžurski civilni oblasti in japonskim četam. Povsod prirejajo atentate na železnice ter cestah, da bi preprečili prevoz japonskih čet in oskrbo vojaštva ob mandžursko-ruski meji. Spustili so v zrak ekspresni vlak. Štiri osebe so bile ubite, 28 ranjenih. Z dinamitom so pognali vstati v zrak japonski oklepni vlak in je ubila eksplozija celotno posadko. V očigled vsem tem krvavim izgreedom so v polnem teku priprave za kronanje mandžurskega cesarja Puja. Zgradili so že tempelj, kjer bo pred kronanjem darovan bogovom velik bik. Obredu kronanja ne bo smel prisostvovati noben Evropejec.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Nemčija tone v poganstvo. Tako je nedavno rekel v eni svojih pridig znani münchenski nadškof kardinal dr. Faulhaber. In utonila bo v poganstvo, je dostavil ta neupogljivi nasprotnik narodnega socializma, ako se bo narodno-socialistični rasni (pasmeni) nauk dalje razvijal. Kakor smo že poročali, se je kardinal dr. Faulhaber v svojih adventnih pridigah zelo zavzemal za sveto pismo stare zaveze, ki je božja beseda. Ostro je obsojal narodno-socialistični zakon o sterilizaciji, to je, o uškoplenju ljudi, ki so telesno ali duševno manjvredni. Obsodil je tudi tiste zunanjepolitične smernice režima, ki bi mogle ogrožati mir med narodi in državami. Odkrite kardinalove besede so narodnosocialistične poglavarje tako razkačile, da zahtevajo njegovo aretacijo. Tega si pristojni činitelji ne upajo storiti, pač pa so zabranili, da časniki o znamenitih kardinalovih govorih ne smejo poročati. Razvoj razmer v pravcu popoganjenja in laizacije (poposvetnjačenja) Nemčije gre naprej. Notranji minister dr. Frick, eden glavnih duševnih voditeljev hitlerizma, porablja vsa sredstva, ki mu daje na razpolago državna uprava, da bi se ustanovila neka nemška vera, ki bi se naslanjala na starogermansko poganstvo. V zadnji številki smo v uvodnem članku

omenili, da se za to idejo pripravljajo tla že v šolah, v katere so se upeljale učne knjige popolnoma poganske vsebine. Z veliko drznostjo tudi nastopa voditelj Hitlerjeve mladine Baldur von Schirach, ki zahteva, da se morajo cerkve in duhovniki popolnoma odstraniti od verskega pouka mladine in od verske vzgoje. Svoje napade na katoliške duhovnike je zasolil s psovalnimi pridevki: zakrinkani marksisti, črni boljševiki itd. Če se kak duhovnik — katoliški ali protestantovski — s takim početjem ne strinja ter izrazi le besedo kritike, ga takoj zaprejo. Več ko 200 duhovnikov je že v zbiralnih taboriščih, kjer so zaprti, češ, da so žalili narodno-socialistično stranko. Hitler k temu molči. Pred sklepom konkordata je ponovno zatrjeval, da je narodni socializem na krščanski podlagi ter da bo »krščansko« vladal Nemčijo. Sedaj pa o tem ne spregovori več besedice.

Framasonski nestrpnost. Framasoni so tajna organizacija, ustanovljena l. 1717, ki ima namen zgraditi nov red na svetu. Odkod ime prostozidarji — po francosko: framasoni. Red, ki naj bi vladal na svetu, bi naj bil prost, svoboden od Boga, vere in cerkve. Po besedah polni človekoljubja in milobe, so po dejanjih polni sovraštva in nestrpnosti. Njihova zagrizenost in nestrpnost se ne da spraviti v sklad z načeli, ki jih razglašajo in ki imajo namen, da pokrijejo prave njihove težnje. Njihove besede se kar cedijo svobodoljubja in človekoljubja, njihova dela pa so

izraz mržnje, zagrizenosti in sovraštva, ki se niti ne ustavi pred veličjem smrti. Nedavno so o priliki smrti katalonskega voditelja polkovnika Macia svetu dali nov in značilen dokaz svoje protiverske in proticerkvene zagrizenosti. Polkovnik Macia je bil voditelj Kataloncev v borbi za njihovo politično samostojnost. V tej borbi je zmagal, ker je pod njegovim vodstvom dobila Katalonija avtonomni položaj v okviru španske države. Bil je Macia prvi predsednik avtonomne Katalonije. Polkovnik Macia pa je tudi zmagal v svojem lastnem življenjskem boju. Bil je vpisan v framasonsko ložo ter vlekkel v življenju s seboj framasonski jarem. Pred smrtjo pa se je spokoril ter je umrl kot veren katoličan, spravljen z Bogom in s cerkvijo. To je framasone hudo razkačilo. Niso mogli preprečiti, da je voditelj Katalonije umrl kot veren katoličan. Zato pa so preprečili, da bi bil pokopan kot veren kristjan. Kot velik sin svojega naroda je bil pokopan na državne stroške. Ker ima pri takih pogrebi vse določiti in odrediti oblast, je bilo vsled framasonske zahteve od takratne oblasti — bilo je to pred spremembo španske vlade — ukazano, da se mora pogreb izvršiti brez cerkvenih obredov. V sprevodu se ni smel nositi križ, niti niso smeli duhovniki nastopiti v cerkvenih oblačilih. Je sicer bilo prav veliko duhovnikov pri pogrebu, pa samo kot zasebniki. Tako se je zopet pokazalo, da vse framasonske fraze o liberalizmu, o svobodoumju veljajo samo kot orožje za napad na katoliško cerkev. Kako je ta framasonska kompanija dejansko svobodoumna, je svetu dokazala, ko ni hotela izpolniti poslednje želje voditelja katalonskega naroda, da bi bil cerkveno pokopan, kakor se je ločil od sveta okrepljen z zakramenti katoliške cerkve.

Framason se spreobrnil. Ne dogodi se to dostikrat, včasih pa se le dogodi. Zgodilo se je to proti koncu preteklega leta v mestu Milwaukee v Zedinjenih državah Severne Amerike. V tem mestu je umrl v Shorewood-bolnici John M. Intosh, znani fizik in raziskovalec X-žarkov, framason 32. stopnje. Umrl je na posledicah opeklin, ki jih je tekom let dobil pri svojih poskusih z X-žarki. Intosh je začel l. 1896, dva meseca potem, ko je Röntgen našel te žarke, z njihovim proučevanjem. Takrat še ni bilo znano, kako nevarni lahko postanejo ti žarki. Tudi ni bilo dovolj znano, kako je mogoče se ubraniti njihovim slabim posledicam. Tako je Intosh tekom let dobil veliko opeklin na rokah. Petdesetkrat je bil operiran, naposled je izgubil po dva prsta na obeh rokah. S tem pa mu zdravniki niso mogli rešiti življenja. Razvil se je rak, počasi pa sigurno se je bližala smrt. Intosh je pogledal smrti v oči, preden je s svojo koso zamahnila po njem. Od smrti je obrnil svoj pogled v večnost. Zdržnil se je. Framasonski nauk mu ni mogel dati utehu. Obrnil se je na Njega, ki ga framasoni prezirajo in mrzijo, na Boga. Na poti k Bogu je ustavil svoj korak pri božji ustanovi za zveličanje ljudi: pri katoliški cerkvi. Ravnatelj Marquetteskega vseučilišča jezuitski pater Berens ga je

poučeval v katoliški veri ter ga pred poldrugim letom sprejel v katoliško cerkev. Isti pater je imel ob njegovem grobu govor, v katerem je poudaril, da je bivši framon Intosh sredi svojega velikega trpljenja mirno in vdano gledal smrti v oči, ker si je bil kot veren član Kristusove cerkve svest večnega življenja.

Sveče za cerkev in doma!

Pravočasno pri Svečnico kupite si sveče! Za cerkveno rabo se izvršujejo sveče pod točnim nadzorstvom v naši svečarni, zato lahko prevzamemo jamstvo, da odgovarjajo predpisom svete Cerkve.

Cerkveni ključarji in drugi, ki vodijo nakup cerkvenih sveč, se naj oglašijo pri nas, da si blago pregledajo — Cene so zelo ugodne.

Priporočila se:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR,
Koroška cesta 5.

Nesreče.

Hlod ubil 20letnega fanta. Iz Thurnovih gozdov v Poduršljigori na Koroškem so sedaj v zimskem času spravljali po riži z vrha v dolino smrekove hlode. Pri tem delu je bil zaposlen tudi 20letni Franc Časar. Po riži pribrazil hlod je nekoliko neprevidnega fanta zadela v čelo, mu razbil lobanjo in se je zgrudil revež mrtev.

Dve nesreči. V Pekrah pri Mariboru je padel na ledu in si je zlomil levo nogo 11letni Anton Šauperl. — V Rogaški Slatini si je strl pri smučanju levo nogo 11letni sin delavca iz Tržišča.

Požar v zimi. Dne 16. januarja zvečer je nenadoma izbruhnil požar v gospodarskem poslopju posestnika in krčmarja Jakoba Beraniča v Spodnjih Jablanah pri Pragerskem. Ogenj je uničil do tal zidane živinske hleve, svinjake in skedenj. S skednjem vred je zgorelo nekaj vozov, poljsko orodje in 30 met. stotov sena. Žrtev plamenov je postal v hlevu en konj, 12 kokoši in nekaj lesa. Gasilci so ogenj omejili in preprečili še večjo nesrečo. Pogorelec je potreben pomoči posebno sedaj v sredini zime.

Rudar smrtno ponesrečil. Dne 20. t. m., zjutraj ob pol šestih, se je podal rudar Franc Gačnik v Trbovljah radi olajšanja poti v tovarni, z gramozom napolnjeni voziček žične železnice Neža-Plesko. Na vmesni postaji Plesko se je voziček radi ovinka zazibal, Gačnik je zdrknul na tla in se pri priči ubil.

11 POTNIKOV ZGORELO.

Trimotorno francosko potniško letalo »Emeraude« je bilo na povratku iz Indokine nazaj v Francijo. V letalu je bilo poleg pilota, mehanika in radio-telegrafista še 8 najodličnejših oseb kot potniki. Med potniki je bil n. pr. guverner francoske Indokine s svojo ženo,

SKROFULOZNE RANE

kažejo bolnika, ker mu tudi po ozdravljenju ostanejo vidne grde brazgotine. Fitonin hitro ozdravi rane tako, da ne ostanejo grdi sledovi. Steklenica 20 Din v apotekah. S poštnim povzetjem 2 steklenici 50 Din. Poučeno knjižico br. 18 brezplačno pošlje Fiton dr. z o. j., Zagreb I-78.

ravnatelj civilnega letalstva in njegova žena in še drugi.

Dne 15. januarja krog 19.40 je bilo letalo pri francoskem mestu Corbigny, ko je začelo v sneženi megli z največjo naglico padati proti zemlji. Radi hudega vetra, ki je kolobaril sneg, je bilo celotno letalo v plamenih. Čula se je močna eksplozija in aeroplan se je razletel. Potniška kabina se je odtrgala pri padcu in je ležala 50 m proč od mesta, kjer so bili raztrošeni po tleh ostali deli. Na kraju strahovite nesreče je bila zemlja 500 m naokrog pokrita s kosi trupel, katerih sploh ni bilo mogoče prepoznati, ker so v par trenutkih zooglenela in jih je eksplozija raztrgala ter raznesla.

Koj po nesreči so krožile o vzroku ponesrečenja tri razlage. Eni so trdili, da se je odtrgala letalu ena perut, nakar je strmoglavilo ter priletelo v plamenih na zemljo. Drugi so bili mnenja, da je zašel aeroplan v megli med vejje, antena njegove brezžične oddajne postaje je prišla v stik z električnim vodom, nakar je došlo do požarne nesreče. Po tretji razlagi bi naj bila eksplozirala steklenica kisika, ki je služila za zalet motorjev. Komisija je ugotovila, da je bilo resničen vzrok nesreče drugo domnevanje.

Ponesrečeno letalo »Emeraude« je lahko vozilo s popolno obremenitvijo 300 km na uro in je srečno prestalo že več rekordnih voženj.

Huda potresna nesreča v Indiji. Za 17. januar je bil za gotove pokrajine in dele v Indiji napovedan potres, ki se je pa pojavil nekoliko prej. V severnih pokrajinah Indije je napravil potres velikansko škodo, ker so opustošeni celi okoliši, uničen promet, porušene hiše in je ubitih ter ranjenih toliko, da je še nemogoče povedati skupne in natančne številke. V železniški koloniji Jor-malpur je po potresu ubitih 35 ljudi, 48 težko ranjenih, od 180 hiš je porušeni 150. V Patni je bilo ob življenje 80 oseb, 80 ranjenih. V Bagalpuru je porušil potres jetnišnico in mnogo kaznjencev je pobegnilo. Dne 16. januarja v noči se je potres ponovil, našteji so v potresnem ozemlju 13 sunkov. V Mirzapuru je opustošena cela okolica in se je zrušilo 500 hiš. V Darjelingu je 33 smrtnih žrtev. Po potresu sta preletela od nesreče prizadete kraje dva letalska oficirja. Po njunem poročilu je mesto Mirzapur uničeno in je med razvalinami na tisoče žrtev. Povrh je še vsa okolica preplavljena. Radi povodnji nista mogla letalca nikjer pristati.

Razne novice.

Razveljavljene občinske volitve v Sromljah in Motniku. Upravno sodišče v Celju je z odločbo U 420/33-5 z dne 20. decembra 1933 razveljavilo občinske volitve, ki so se vršile 15. oktobra v

Sromljah (srez Brežice) ter dostavilo, da se morajo v mesecu dni od prejema te odločbe vršiti nove volitve. Razlogi: 1. Volilni odbor ni bil pravilno sestavljen. Za njegovega predsednika je bil postavljen Mirko Potočnjak, ki ni vpisan v volilnem imeniku. Za člana volilnega odbora sta bila postavljena Fr. Žrjav in Jože Pinterič, ki nista bila občinska odbornika. 2. Volilni odbor je brez zakonitega razloga odstranil iz volilnega lokala namestnika predstavnika liste Antona Strgarja. Vsled tega neopravičenega ukrepa volilnega odbora je pritožiteljevi listi bila protizakonito odvzeta možnost kontrole nad poslovanjem volilnega odbora ter je vsled tega to poslovanje izgubilo enega najvažnejših pogojev verodostojnosti. — Upravno sodišče v Celju je z odločbo z dne 30. decembra 1933 razveljavilo občinske volitve v Motniku. Razlog: Volilni odbor je protizakonito proglasil za neveljavno kandidatno listo Janeza Učakarja.

Dolgoletni naročnik »Slovenskega gospodarja« umrl. V visoki starosti 83 let je preminul v Mariboru v frančiškanski župniji Josip Šerbela. Bil je dolgo let v službi pri železnici in mnogo let pomožni cerkovnik pri oo. frančiškanih. V svoji mladosti je bil cerkovnik v Jarenini, pozneje dve leti pri Sv. Petru nižje Maribora. Pokojni je bil vzor krščanskega moža in dolgoleten naročnik »Slovenskega gospodarja«. Svetila mu večna luč!

Zanimiva sejmska statistika. V minulem letu je bilo v Mariboru 77 sejmov, od tega 26 govejih in 51 svinjskih. Prignanih je bilo na živinske sejme 12.962 glav in sicer: 3844 volov, 8241 krav, 266 bikov, 346 telet, 265 konj, prodanih pa 7343 glav, od tega 145 volov za Italijo. Na svinjski sejem je bilo prignanih 9158 rilcev, prodanih pa 5062.

Srečna gospodinja. V Križevcih pri Ljutomeru je zredila žena trgovca Šijanica že v drugič pod dve leti stari svinji. Ena je tehtala 332 kg, druga 353 kg mrtve teže.

Bridka usoda je zadela šoferje celjskega mestnega avtobus-podjetja. Vsled krize je celjsko avtobus-podjetje odpovedalo službo 12 uslužbencem, ki tvorijo z družinami vred 37 oseb. Odpoved ni le hudo udarila uslužbencev in njihovih družin, ampak tudi od železniške zveze tolikanj oddaljene kraje ob Sotli, katerim je skrbelo celjsko avtobus-podjetje za potniški in prtljažni promet. Ako bo obratovanje mestnega avtobusa v Celju res ustavljeno, bodo pahnjeni omenjeni lepi kraji v Urvald ali pragozd, iz katerega bo izhod edine na vozovih in po urah ter urah truda polne vožnje s konjskimi vpregami. Je še čas, da se zganejo ravno oni, ki imajo sicer po časopisju polna usta, kakajna je na srečo usoda vasi in trgov ob Sotli in v kozjanskem kotu.

Smrtna žrtev eksplozije. V vrvarni v Grosupljem je eksplodiral Filipu Maru iz Hrastnika gasilni aparat. Maru je dobil tako hude rane, da jim je podlegel v ljubljanski bolnici.

Divji petelin med domačimi kokoši. Na Babnem pri Celju so našli po kozolcem divjega petelina, ki se je kretal med domačimi kokoši. Petelina so